herpy

FROSKER

Uluguru Forest Treefrog

Leptopelis uluguruensis

Leptopelis uluguruensis er en liten, nattaktiv trefrosk fra fjellskogene i Tanzanias Eastern Arc-fjell, med grønn eller gulbrun rygg, oransje flekker og loddrett pupill. Arten er endemisk, regnes som nær truet og er nesten ukjent i terrarier, så stellet bygger på klima og leveområde.

Familie: Arthroleptidae

FAKTABOKS

DYRET

Voksenstørrelse	**3-5 cm** snute-kloakk-lengde
Levealder	**5-10 år**
Aktiv	**Om natten**
Levevis	**Trelevende**
Biotop	**Regnskog og fjellskog**
Hudgift	**Ingen kjent**
Vanskelighetsgrad	**Ekspert**

STELL

Min. terrarium	**60 × 40 × 60 cm** L × B × H for 3 voksne dyr
Temperatur, dag	**20-24 °C**
Temperatur, natt	**16-19 °C**
Luftfuktighet	**80-100 %**
Vann	**Vannskål** dybde 2-4 cm
UVB	**Valgfritt** Ferguson-sone 1
Kosthold	**Insekter**
Holdes	**Parvis eller i gruppe**

AVL

Formering	**Eggleggende**
Utvikling	**Rumpetroll i vann**
Egglegging	**På bakken**
Egg per legging	**100-300**
Larvetid	**60-120 dager** fra klekking til metamorfose
Larvefôr	**Alger/planter og ferdigfôr**
Yngelpleie	**Ingen**

VERN OG PAPIRER

CITES	**Ikke listet**
IUCN	**Nær truet (NT)**

Om arten

Leptopelis uluguruensis er en liten til mellomstor trefrosk i familien Arthroleptidae. Hannene er 28-38 mm og hunnene 46-48 mm fra snute til kloakk, så hunnene er tydelig de største. Ryggen er dypt grønn, blågrønn eller grønnbrun hos noen dyr og gulbrun hos andre, ofte med lyse flekker eller ringer og spredte oransje flekker. Øyelokkene er brunaktige med gul ytterkant, og lårene er gjennomsiktig gulgrønne med en oransje flekk. Buken er hvit, mer eller mindre blåtonet, og hannens strupe er blå og gjennomsiktig. Øyets iris er brun eller sølvfarget, og pupillen er loddrett. Trommehinnen er nesten usynlig, tærne har bare svømmehud til omtrent det halve, og fingrene har velutviklede hefteskiver. Hannen mangler brystkjertler.

Arten ble beskrevet i 1928 av Thomas Barbour og Arthur Loveridge, og navnet henviser til typelokaliteten, Uluguru-fjellene. Den skilles fra de nære slektningene *Leptopelis flavomaculatus* og *Leptopelis vermiculatus*, fordi de grønne dyrene aldri har den skarpt lysegrønne fargen som de to artene har, og fra *Leptopelis barbouri* på øynene, som aldri er røde eller oransje.

Det er ikke dokumentert hudgift hos arten. Amfibier bør likevel ikke håndteres unødig, og hendene vaskes før og etter kontakt med dyr eller terrarium. Levealder, vekt og avlstall er ikke dokumentert; en levealder på 5-10 år er et anslag ut fra frosker av samme størrelse.

Utbredelse og leveområde

Leptopelis uluguruensis finnes bare i Tanzania, der den er endemisk for en rekke fjell i Eastern Arc-kjeden: Øst-Usambara, Nguu, Nguru, Uluguru og Udzungwa-fjellene (blant annet Kihansi-kløfta og Mwanihana-skogen). Funnene ligger spredt fra Tanga-regionen i nordøst til Udzungwa-fjellene i sør, og de enkelte skogområdene er adskilt av åpent land.

Utbredelsen er liten og kraftig oppsplittet. Innenfor skogene der den finnes, er arten vanlig, og den lever blant annet i Udzungwa nasjonalpark og Amani naturreservat.

> **Naturlig utbredelse:** Tanzania.

LEVEOMRÅDE

Leptopelis uluguruensis lever i fuktig regnskog på fjellenes lavere og midtre skråninger, fra omtrent 900 til 1.650 meters høyde. Den finnes ikke på åpent land langt fra moden skog, men tåler lett forstyrret skog, for eksempel bananplantasjer tett ved skogen. Dyrene sitter på store blader ved skogbekker og i busker omtrent en meter over bakken, ofte nær vann.

Uluguru-fjellene fanger opp fuktighet fra Det indiske hav, så de østvendte skråningene er svært våte med over 3.000 mm regn i året og regn i alle måneder. Konkrete tall for temperatur og luftfuktighet i froskens leveområde er ikke dokumentert; i den høyden er klimaet kjøligere enn i kystlavlandet. Om dagen i den tørre årstiden sitter froskene med lukkede øyne og beina trukket inn under kroppen på store blader ved bekkene.

Arten er truet av tap av skog til bosettinger og landbruk, av tømmerhogst og i Øst-Usambara også av ulovlig gullgraving.

Les mer: Luftfuktighet, sprøyting og ventilasjon

Stell

TERRARIET

Det finnes bare lite kunnskap om stell av *Leptopelis uluguruensis*, og arten er ikke vanlig i fangenskap. Stellet bygger derfor på klimaet og leveområdet i Eastern Arc-fjellene: kjølig, vedvarende fuktig regnskogsklima med regn hele året. Slektningen *Leptopelis flavomaculatus* er den nærmeste, bedre kjente arten, men heller ikke for den finnes det en fast stellstandard.

Tre voksne dyr må ha et terrarium på minst 60 × 40 × 60 cm (lengde × bredde × høyde). Froskene klatrer og hopper, så høyden er viktig, og et terrarium med frontdør er bedre enn ett som åpnes ovenfra. Lokket må slutte tett og ha fint nett. Innred med levende planter med store, flate blader, for eksempel philodendron og svigermorstunge, for arten hviler på store blader i naturen. Tilføy greiner og bambus på skrå og en bakvegg av kork eller kokosfiber.

Bunnen må holde på fuktigheten og være lett å holde ren: et drenslag av ekspandert leire, en adskillelse av nett og oppå det fuktig kokosmuld med løv og sphagnum. Skift de øverste lagene når de lukter muggent. Skyll nye planter grundig, og la dem stå utenfor terrariet i noen uker, slik at rester av gjødsel og sprøytemidler forsvinner. Nyinnkjøpte dyr holdes i en måned i et enkelt oppsatt terrarium med fuktig kjøkkenpapir, slik at man kan holde øye med dem.

Les mer: Terrarieoppsett og bioaktiv bunn

TEMPERATUR

Om dagen skal det være 20-24 °C, og om natten 16-19 °C. Det tilsvarer klimaet i 900-1.650 meters høyde, der *Leptopelis uluguruensis* lever, kjøligere enn hos de fleste terrariefrosker. Den skal ikke ha et varmt punkt, og temperaturen må ikke komme over 26 °C over lengre tid. Sett terrariet unna sørvendte vinduer og varmekilder, og mål temperaturen flere steder med et digitalt termometer.

Er rommet varmere om sommeren, kan en vifte ved nettlokket, et kjøligere rom eller en kjølig kjeller holde temperaturen nede. Om vinteren er romtemperatur ofte nok. Tegn på for høy temperatur er dyr som sitter flatt og uttørket, og tegn på for lav temperatur er manglende appetitt. En årstidsvariasjon med litt kjøligere netter er sunn, men en egentlig vinterhvile er ikke nødvendig.

LUFTFUKTIGHET OG DUSJING

Luftfuktigheten skal ligge på 80-100 %, med høyest fuktighet om natten. Skogene på de østvendte fjellskråningene får regn alle årets måneder. Tåkelegg terrariet med lunkent, rent vann om kvelden når froskene våkner, og lett igjen om morgenen. Et automatisk tåke- eller regnanlegg på timer gir jevn fuktighet og er en fordel, men må ikke gjøre bunnen vannmettet.

Hold luften i bevegelse med nettåpninger, slik at terrariet ikke blir stillestående og muggent, og la overflaten av bladene tørke litt opp i løpet av dagen. I naturen sitter froskene på blader ved vann og drikker og tar opp fuktighet gjennom huden, så bladene må være våte etter tåkeleggingen. Blir terrariet for tørt, ser huden matt ut, og froskene søker ned mot vannskålen.

VANN OG VANNKVALITET

Sett inn en bred, lav vannskål på 2-4 cm dybde i terrariet, og hold den full. Gi en lett vei opp av skålen med steiner eller bark, slik at froskene ikke drukner. Vannet må ikke inneholde klor eller kloramin: bruk springvann tilsatt vannbehandler, regnvann eller osmosevann tilsatt mineraler til akvarier. Skift vannet hver dag, og fjern døde fôrdyr og ekskrementer med en gang.

Amfibier tar opp vann og oppløste stoffer gjennom huden, så såpe, krem, rengjøringsmidler og hånddesinfeksjon må ikke komme i kontakt med skålen eller terrariet. Skyll hendene med rent vann før de rører ved innredningen.

Les mer: Fôrdyr: hold og avl

LYS OG UVB

Lyset må gi plantene nok til å gro: et LED-lys til planter på 8-12 timer om dagen, helst med en jevn overgang morgen og kveld. *Leptopelis uluguruensis* er nattaktiv og sitter skjult på blader om dagen, så lyset må være dempet, og det må være tette planter som skygge. Slukk all belysning om natten.

UVB er ikke dokumentert som nødvendig for arten. En svak UVB-kilde i Ferguson-sone 1 kan brukes som tilbud i en del av terrariet, slik at froskene selv kan søke skygge. Hold lampen kjølig, slik at den ikke tørker terrariet ut.

Les mer: Lys og UVB

FÔRING

I naturen tar arten edderkopper, gresshopper, saksedyr og andre virvelløse dyr. Gi levende fôrdyr av en størrelse som tilsvarer froskens hodebredde: bananfluer og små sirisser til unger og små hanner, og sirisser, melormer, små kakerlakker, gresshopper og fluer til voksne. Fôret må variere, slik at kosten er variert.

Fôr voksne dyr om kvelden, annenhver eller hver tredje dag, så mye de eter på omtrent en time. Unge dyr fôres hver dag. Fjern fôrdyr som er igjen om morgenen, slik at de ikke gnager på sovende frosker. Pudre fôrdyrene med kalk ved annenhver eller hver tredje fôring og med et vitamintilskudd med D3 en gang hver uke eller annenhver uke. Gi fôrdyrene en næringsrik kost et par dager før fôring.

Les mer: Kalk, vitaminer og tilskudd

ATFERD OG HÅNDTERING

Leptopelis uluguruensis er nattaktiv og sitter om dagen urørlig på store blader eller ved vannkanten. Hannene kaller om natten med et kort, tørt klikk fra busker nær vann, og kallet er ikke høyt. Sosial adferd er ikke beskrevet, så hold helst et par eller en liten gruppe med flere gjemmesteder, og skill dyrene hvis noen jages eller ikke kommer til fôret.

Frosker bør ikke håndteres. Skal et dyr flyttes, for eksempel ved rengjøring, bruk en ren plastbeholder, og flytt frosken ved å la den hoppe inn i den. Våte, rene hender uten såperester er den eneste akseptable kontakten. Tegn på stress er dyr som sitter flatt på bakken, mister hudfarge eller nekter å ete.

Avl

KJØNNSMODNING OG KJØNNSBESTEMMELSE

Hunnene er tydelig større enn hannene: 46-48 mm mot 28-38 mm. Hannene har en gjennomsiktig, blåaktig strupe og kaller om natten, mens hunnene er stille. Alderen ved kjønnsmodning er ikke dokumentert. Et par settes sikrest sammen ved å høre hvilke dyr som kaller, og velge en hun som er tydelig større.

PARRING

Paringen er ikke beskrevet for *Leptopelis uluguruensis*. Slekten formerer seg normalt når den kraftige regntiden begynner, og hannene kaller fra busker nær vann. Etterlign regntiden: hold terrariet litt kjølig og tørrere i noen uker, og tåkelegg deretter kraftig flere ganger om dagen mens froskene fôres rikelig hver kveld. Flytt dyrene til et terrarium med regnanlegg når

hunnene er tykke av egg og hannene kaller. Avl i fangenskap er ikke dokumentert.

EGG OG RUMPETROLL

Eggleggingen er ikke beskrevet for *Leptopelis uluguruensis*, men eggene legges sannsynligvis i hulrom i gjørme nær vann, som hos resten av slekten, og rumpetrollene lever fritt i vann. Antallet egg er ikke dokumentert; 100-300 egg per legging og en larvetid på 60-120 dager er anslag for trefrosker av denne størrelsen. Til avl må en del av terrariet være en grunn gjørme- eller mosedel tett ved en vanndel, og eggene må holdes fuktige og kjølige.

Rumpetrollene av slekten lever av alger og plantedeler i vann. Artens rumpetroll er ikke beskrevet, så de stelles som andre frittlevende rumpetroll: rent, oksygenrikt vann uten klor, 20-22 °C, og finmalt fiskefôr og blanchert salat som føde.

Les mer: Oppdrett av rumpetroll

METAMORFOSE

Klekketid er ikke dokumentert for *Leptopelis uluguruensis*, og larvetiden på 60-120 dager er et anslag. Når forbeina kommer, må vannet være grunt, og det må være enkel tilgang til land med fuktige blader, bark og mose, slik at de små froskene ikke drukner.

OPPDRETT AV UNGER

Hold de nyforvandlede ungene i et lite, fuktig terrarium med fuktig kjøkkenpapir og blader, og gi dem bananfluer og spretthaler hver dag, pudret med kalk og vitaminer. Flytt dem til et større terrarium når de er omtrent 15-20 mm, og hold dyr av samme størrelse sammen, slik at ingen blir spist eller utkonkurrert.

Helse og vanlige feil

Helseproblemer er ikke dokumentert for *Leptopelis uluguruensis*. Amfibier har generelt disse problemene:

- Uttørking ved for lav luftfuktighet eller for varmt terrarium: matt hud, treg adferd og dyr som sitter i vannskålen.
- Bakterie- og soppinfeksjoner ved for varmt, stillestående og skittent miljø: rødme på buken og tynn, slimete hud.
- Mangel på kalk og D3 (bløt kjeve, kramper i beina): forebygges ved å pudre fôret.
- Forgiftning fra såpe, krem, sprøytemidler eller klor i vannet.
- Parasitter og tarmorm hos viltfangede dyr: en avføringsprøve hos en dyrlege med kunnskap om amfibier.

Søk dyrlege når et dyr slutter å ete i mer enn en uke, går ned i vekt, har hevelser, blødninger eller rødmende hud.

Les mer: Kjøp av dyr: oppdrett, viltfangst og transport

Spør alltid dine kloke bekjente

Veiledningen er et godt sted å begynne, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskjellige, og mye av det viktigste lærer man av dem som har holdt arten i årevis. Snakk med en oppdretter, en erfaren holder eller en veterinær med kunnskap om krypdyr og amfibier før du skaffer deg dyret - og igjen hvis noe virker galt.